

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Історичний факультет

Кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Заступник декана з науково-педагогічної
та навчальної роботи**

« 08 » 1 20 24 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Пам'ятки всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в
країнах Сходу**

для студентів

галузь знань **03 Гуманітарні науки**
спеціальність **032 Історія та археологія**
освітній рівень **другий (магістерський)**
освітня програма **Сходознавство**
вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання	Денна
Навчальний рік	2024/2025
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська
Форма заключного контролю	Іспит

Викладач: **ПІЛЬКЕВИЧ Вікторія Олександрівна**, кандидат історичних наук, доцент
кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн

Пролонговано: на 20 ___/20___ н.р. (_____) « ___ » _____
20___р.

(підпис, ПІБ, дата)

на 20 ___/20___ н.р. (_____) « ___ » _____
20___р.

(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ–2024

Розробник: ПЛІКЕВИЧ Вікторія Олександрівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн

 (Олег МАШЕВСЬКИЙ)

Протокол № 7 від «24» 7 2024 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол № 4 від «25» 7 2024 року

Голова науково-методичної комісії (Наталія ТЕРЕС)

«25» 7 2024 року

Вступ

1. Мета дисципліни – формування у студентів системних знань щодо статусу, збереження, популяризації пам'яток всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в країнах Сходу.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

1. Знати

1.1 історію створення та діяльності ЮНЕСКО;

1.2. вплив політичних, соціальних та економічних факторів на стан збереженості пам'яток;

1.3. здобутки та основні проблеми в охороні всесвітньої спадщини.

2. Вміти

2.1. використовувати набуті знання в науковій та викладацькій роботі;

2.2. характеризувати критерії відбору пам'яток в Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО;

2.3. визначати стан збереженості пам'яток країн Сходу, основні проблеми щодо захисту цінностей та діяльність ЮНЕСКО в охоронній сфері.

3. Володіти елементарними навичками аналізу джерельної бази курсу (документи, статут організації, конвенції, рекомендації тощо), історико-порівняльного методу, розуміти базові поняття курсу («пам'ятки», «культурні і природні критерії» тощо).

3. Анотація навчальної дисципліни:

Ознайомлення студентів з історією створення та діяльності Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО). Аналіз джерельної бази з курсу (статут, документи, конвенції тощо) та історіографічного матеріалу. Розгляд культурних і природних пам'яток в Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО та критеріїв відбору. Висвітлення ролі ЮНЕСКО в сфері збереження спадщини країн Сходу. З'ясування стану збереженості пам'яток ЮНЕСКО в країнах Сходу. Визначення перспектив включення нових пам'яток країн Сходу в Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

4. Завдання (навчальні цілі): формування цілісної системи знань про історію основних пам'яток ЮНЕСКО в країнах Сходу. У результаті вивчення дисципліни студент повинен засвоїти елементи дослідницької роботи, вміти аналізувати документи, критерії відбору пам'яток в Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, самостійно визначати головні проблеми охорони пам'яток ЮНЕСКО в країнах Сходу, оцінювати здобутки в сфері збереження пам'яток, визначати перспективи включення нових пам'яток країн Сходу в Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1.	Знати діяльність ЮНЕСКО в сфері збереження всесвітньої спадщини.	Лекція	Контрольна робота 1	10%
1.2.	Знати основні пам'ятки ЮНЕСКО в країнах Сходу.	Лекція	Контрольна робота 2	10%
1.3.	Знати критерії включення пам'яток в Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	Самостійна робота	Есе 1	5%
1.4.	Знати головні проблеми в сфері охорони пам'яток країн Сходу.	Самостійна робота	Есе 2	5%
2.1.	Вміти аналізувати джерельну базу (статут, конвенції тощо) та історіографічний матеріал.	Семінарське заняття	Усне опитування	15%
2.2.	Вміти виділяти здобутки і недоліки діяльності ЮНЕСКО щодо захисту пам'яток країн Сходу.	Семінарське заняття	Усне опитування	15%
2.3.	Вміти комунікувати щодо результатів роботи ЮНЕСКО в сфері збереження пам'яток країн Сходу.	Лекція, семінар, самостійна робота	Іспит	20%
2.4.	Вміти порівнювати стан збереженості пам'яток ЮНЕСКО в країнах Сходу.	Лекція, семінар, самостійна робота	Іспит	20%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4
ПРН 4. Застосовувати у професійній діяльності у сфері Сходознавства сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проектів.	+		+			+		+
ПРН 6. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання.		+	+	+				+
ПРН 8. Розширювати актуалізовану джерельну базу в галузі Сходознавства за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо.		+			+		+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота 1: РН 1.1. – 10 балів/6 балів*.
2. Контрольна робота 2: РН 1.2. – 10 балів/6 балів.
3. Есе 1: РН 1.3. – 5 бали/3 бали.
4. Есе 2: РН 1.4. – 5 бали/3 бали.
5. Усне опитування з теми ЗМ1: РН 2.1. – 15 балів/10 балів.
6. Усне опитування з теми ЗМ2: РН 2.2. – 15 балів/10 балів.

* максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – іспит;
- максимальна кількість балів, які може отримати студент – 40 балів;
- *Оцінюються такі результати навчання як* вміти визначати результати роботи ЮНЕСКО в сфері збереження пам'яток країн Сходу; вміти порівнювати стан збереженості пам'яток ЮНЕСКО в країнах Сходу.
- форма проведення іспиту – письмова, види завдань – загальні теоретичні завдання, які потребують розгорнутих відповідей;
- мінімальний пороговий рівень екзаменаційної оцінки, за якої іспит вважається складеним – 24 бали.
- Необхідна умова допуску до екзамену: студент не допускається до екзамену, якщо під час семестру набрав менше, ніж 20 балів (критично-розрахунковий мінімум). Рекомендований мінімум допуску до екзамену 36 балів.

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів:

- бали, отримані за модульні контрольні роботи (у формі тестування);
- бали, отримані за самостійну роботу (за підготовку есе та участь у блиц-опитуванні);
- бали, отримані за підсумкову контрольну роботу.

Зміст курсу поділений на 2 змістовних модулі. Кожний модуль включає в себе лекції, семінари та самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-7, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 8-14.

Оцінка навчальної успішності студентів здійснюється під час семестрового оцінювання (контрольні роботи (тести), усне опитування під час семінарських занять, самостійна робота (есе) та підсумкового оцінювання (іспит).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, семестрове оцінювання максимум 60 балів; підсумкове оцінювання (іспит) – максимум 40 балів).

Змістовий модуль 1 <i>ЮНЕСКО та збереження пам'яток в країнах Східної Азії</i>			Змістовий модуль 2 <i>Пам'ятки країн Близького і Середнього Сходу в Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО</i>			Іспит
30 заліковий бал (максимум)			30 залікових балів (максимум)			
<i>Семінари</i>	<i>Самостійн а робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Семінари</i>	<i>Самостійн а робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	
15 (максимум)	5 (максимум)	10 (максимум)	15 (максимум)	5 (максимум)	10 (максимум)	

Упродовж семестру оцінюється робота студента **під час кожного семінару** (доповідь, доповнення, участь у дискусії). Під час семінару студент має можливість досягти від 1 до 5 балів. Критеріями оцінювання відповіді студента під час семінару є:

- повнота розкриття питання 1 бал;
- логіка викладення 1 бал;
- використання основної і додаткової літератури 1 бал;
- використання ілюстративних матеріалів 1 бал;
- аналітичні міркування, вміння робити висновки 1 бал.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання ними як окремих тем програми курсу в цілому, так і деяких розділів тем. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем чи окремих розділів здійснюється у вигляді есе. Самостійна робота студентів оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів.

Критерії оцінювання есе:

- глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція - 5 балів;
- обґрунтоване розкриття проблеми - 4 бали;
- питання розрите неповно - 3 бали;
- компліятивна робота, наявність помилок - 2 бали;
- розкритий лише один аспект - 1 бал;
- есе не зараховане - 0 балів.

Есе студент подає викладачеві не пізніше ніж за два тижні до проведення модульного контролю з відповідного Змістового модулю, зокрема Есе 1 і Есе 2.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Після завершення відповідно Змістового модулю 1 і Змістового модулю 2 проводяться **модульні контрольні роботи (МК)**, зокрема, Контрольна робота ЗМ1 і Контрольна робота ЗМ2.

МК проводиться у письмовій тестовій формі. Тест містить 10 тестових завдань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за МК – 10 балів.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються відповідно до чинних в Університеті нормативних документів.

ІСПИТ

Екзаменаційний білет з курсу містить 2 питання, кожне з яких оцінується від 0 до 20 балів. Критерії оцінювання відповіді на екзаменаційне питання:

- глибоке, теоретично обґрунтоване розкриття питання, відображена власна позиція **19-20 балів;**
- обґрунтоване розкриття питання з певними фактологічними неточностями **17-18 балів;**
- відповідь не дає повного розкриття питання, немає власної позиції **14-16 балів;**
- неповне розкриття питання, але наявні певні знання **11-13 балів;**
- питання розкриті фрагментарно, наявні фактологічні помилки **8-10 балів;**
- відповідь неповна, наявні суттєві помилки при викладі **5-7 балів;**
- відповідь має значні помилки елементарного рівня **1-4 бали;**
- відсутність відповіді на питання **0 балів.**

Підсумкова оцінка в балах розраховується як сума балів, отриманих студентами за змістовні модулі.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 20 балів для одержання іспиту необхідно у визначені викладачем дні пройти співбесіду з пропущених семінарських занять і лекцій з тим, щоб набрати критичний мінімум і допуститися до перескладання іспиту.

Рекомендований мінімум для допуску до екзамену – 36 балів.

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль1	Змістовий модуль2	ПМК / екзамен	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	<i>18</i>	<i>18</i>	<i>24</i>	<i>60</i>
Максимум	30	30	40	100

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни «Пам'ятки всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в країнах Сходу». Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
ЗМ 1. ЮНЕСКО та збереження пам'яток в країнах Східної Азії				
1	Вступ. Тема 1. Предмет курсу «Пам'ятки всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в країнах Сходу». Мета та основні завдання курсу. Джерельна база та історіографія.	1		4
2	Тема 2. Діяльність Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) в сфері збереження всесвітньої спадщини.	1		4
3	Тема 3. Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО та критерії відбору пам'яток.	1		4
4	Тема 4. Нематеріальна спадщина ЮНЕСКО в країнах Сходу	1		4
5	Тема 5. Пам'ятки Китаю в Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	1	2	4
6.	Тема 6. Пам'ятки Японії в Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	1	2	4
7.	Тема 7. Пам'ятки Кореї в Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	1	2	4
8.	<i>Есе за змістом тем ЗМ1</i>			3
9.	<i>Контрольна робота 1 (тест)</i>	1		
ЗМ 2. Пам'ятки країн Близького і Середнього Сходу в Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО				
10	Тема 8. Пам'ятки Індії в Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	2	2	4
11	Тема 9. Пам'ятки країн Південно-Східної Азії в Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО		2	4
12	Тема 10. Пам'ятки Туреччини в Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	1	2	4
13	Тема 11. Пам'ятки Ізраїлю в Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	1		4
14	Тема 12. Пам'ятки Сирії та Іраку в Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	1		4
15	Тема 13. Особливості пам'яток країн Сходу в Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	1		4
16	Тема 14. Пам'ятки країн Сходу, що знаходяться під загрозою.	1		4
17	<i>Реферат за змістом тем ЗМ2</i>			3
18	<i>Контрольна робота 2 (тест)</i>	1		
20	ВСЬОГО	16	12	62

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій – 16 год.

Семінари – 12 год.

Самостійна робота – 62 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Акуленко В.І., Мельничук О.І. Міжнародне право охорони культурної спадщини // Пам'ятки України: історія та культура. 2005. № 2. С. 140-147.
2. Каткова Т.Г. Діяльність ЮНЕСКО у сфері збереження культурної спадщини: правові аспекти. Х.: Титул, 2007. 181 с.
3. Конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту. Культурна спадщина України. Правові засади збереження, відтворення та охорони культурно-історичного середовища: Зб. офіц. док. К., 2002.
4. Конвенція про охорону всесвітньої культурної та природної спадщини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_089#Text
5. Конвенція про охорону нематеріальної культурної спадщини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_d69#Text
6. Мельничук О.І. Міжнародно-правові засади формування Списку всесвітньої культурної та природної спадщини // Університетські наукові записки. 2005. № 4. С. 285-288.
7. Пількевич В.О. Великий Китайський мур у списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО // Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей I Міжнародної науково-методичної конференції, 20 березня 2020 р. Х.: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020. С. 186-187.
8. Пількевич В.О. Культурні пам'ятки Сходу у списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО // Питання сходознавства в Україні. Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 28 березня 2019 р. Харків, 2019. С. 366-368.
9. Пількевич В.О. Політика ЮНЕСКО в сфері культури // Європейські історичні студії: науковий журнал. 2015. № 1. С. 191-201.
10. Статут Організації Об'єднаних Націй. URL: http://www.un.org.ua/images/UN_Charter_Ukrainian.pdf.
11. Що таке світова спадщина // Кур'єр ЮНЕСКО. К., 1997. № 11. С. 31-33.
12. List of World Heritage in Danger. URL: <http://whc.unesco.org/en/danger/>.
13. Liu Z. China's international cooperation in world heritage // World heritage review. 2021. 99. P. 100–107. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000378442>
14. The Criteria for selection. URL: <http://whc.unesco.org/en/criteria/>.
15. World heritage in China (Special Issue). World heritage. 2021. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000378344?posInSet=1&queryId=a7dfc180-3464-415f-80a3-435a681f8189>
16. World Heritage List. URL: <https://whc.unesco.org/en/list/>
17. <https://en.unesco.org/> - Офіційний сайт ЮНЕСКО.

Додаткові:

1. Горбик О.О. Всесвітня історія архітектури в тезах і зображеннях (пам'ятниковознавчий довідник). Частина 1. Архітектура первісної доби та традиційна архітектура. Архітектура давнього світу. Архітектура античності та раннього християнства. Київ: Фенікс, 2017. 148 с.

2. *Мельничук О.І.* Концепція нематеріальної культурної спадщини. Формування в міжнародному праві // Пам'ятки України: історія та культура. 2003. № 3. С. 12-17.
3. Міжнародні засади охорони нерухомої культурної спадщини. К., 2008. 176 с.
4. *Прибега Л.* Міжнародна рада з питань пам'яток і визначних місць (ICOMOS): 1965-2005 рр. // Пам'ятки України. 2005. № 2. С. 148-150.
5. Спеціалізовані установи системи ООН / За ред. *В.С. Бруза*. Київ: Либідь, 1995. 120 с.
6. *Тимофієнко В.* Архітектура і монументальне мистецтво: терміни і поняття. К.: Вид-во Ін-ту проблем сучасного мистецтва, 2002. 472 с.
7. *Шевцова Г.* Історія японської архітектури і мистецтва: Навчальний посібник. К.: Грані-Т, 2011. 232 с.
8. <https://www.un.org/en> - Офіційний сайт ООН.